

Abonnement pour un an

250 piastres

Adresse :

Idjtihad Constantinople

Téléph-St, 865

XIXème ANNÉE

1 Juillet 1924 — No 167

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]

داخل ایچون ۲ ، خارج ایچون

۲ بچق ایرادر .

ادارہ خاہسی

جفال اوغانده « اجتهاد » نوی

تلفون : استانبول ۸۶۵

اون طقوزنجی سنہ

نومرو ۱۶۷ - ۱ تموز ۱۹۲۴

صنعت [*]

اجتماعی مأثر، حیاتک کندیسو در لر. یعنی اجتماعی حیات دیمک، دینی، اخلاقی، اقتصادی. . . بر حیات دیمک در، بونلر اوله دغه بر جمعیت وجود بولاماز. شو حاله اجتماعی بر حیات یاشامق فکری مفصلاً افاده ایدیلنجه دینی، اخلاقی، اقتصادی، لسانی. . . بر حیات یاشامق دیمک اولیور. بوتون بو مؤسسهرک ذهنلرده تشکیل ایندیکی فکرلر، قلملرده یاشاندینی حسلر، فعللره درج ایندیکی طرز لر وارد، فقط بونلرک هریری آیری، اور بونلر برر قیمت در. دینی قیمتک ماهیتی باشقاء اخلاقی لارکی باشقاء. الخ. کرچه بوقیمتلردن هریری معنوی در. دین کی ال معنوی اولان مؤسسهدن اقتصاد کی ال معنوی اولان مؤسسهبه قادار هپسینک کوکری وجدانده، معنوی حیاتده در. فقط بو مؤسسهلردن هریرینک تصویر افاده ایندیکی، یاشاندینی حیات Sui generis یعنی شخصی نوعه منحصر بر حیاتدر. یا خود عینی اجتماعی حیاتک بر قسمی، بر تجلیسی در. مادام که صنعت ده اجتماعی بر مؤسسهدر، اوده اجتماعی حیاتک بر قسمی، بر تجلیسی اولمق لازم کلیر. فی الواقع صنعتک بزه ویردیکی شعور خصوصی و ابتکاری بر شعوردر. بوشعورده اوقادار خصوصیت، اوقادار باشقالی وارد که نه دینی، نه اخلاقی وجدله نه ده علمی ادراکله، اقتصادی قیمتلره اونی مقایسه ایتمک ممکن دکل در. بو بر ذوق دره فقط صنعت مؤسسهبه سیه دیگر مؤسسهلری مقایسه ایدرکن دقت ایدیلجک نقطه شورد: دین، اخلاقی، اقتصاد، لسان کی صنعتک غیری اولان بوتون مؤسسهرک دیگرینه قاریشمایان مستقل موجودیتلری وارد. مثلاً دین بر اعتقاد دینیلن تصورلرک و آیین دینیلن عمللرک هیئت مجموعه سی در. اخلاقی بر طاقم مجبوری طور و حرکتلرک، فعالیت طرز لرینک هیئت مجموعه سی در. لسان بر طاقم مقه و ملر و تلفظ منظومه سی در. حال بوکه بدیی مؤسسهنک دائماً بویه مستقل بر موجودیتی یوق در. یعنی دینی،

[*] مابیل ۱۰۵۲، ۱۰۵۴، ۱۱۶۱، ۱۱۶۲، ۱۶۵۰ نورولو

(اجتهاد) ده دره

اخلاقی، اقتصادی عمللرمن کی بدیی عمللرمن یوق در. فعالیتلرمن دن برینه و النحاق و التصاق ایدر. و بونلر واسطه سیه تجلی ایدر. بونلره «کوزلک» دیدیکیمز بدیی ماهیتی ویرر. شو صورتله لسان لسان اولمقه قالماز، کوزلک سحیه سی قازانیر. و بر بدیهیات مؤلفنک دیدیکی کی کوزلک خلاده تجلی ایدرمن، تجلی ایتمک ایچون استنادگاه ایستهر. دین، اخلاقی اقتصاد کی نه بدیی نه ده غیر بدیی، یعنی لابدیی عنصرلره محتاج در. دیمک که صنعت اثری دوعری دن دوعری یه صنعت هویتی طاشمایان لابدیی بر اثره یایشیور و اوکا یکی ماهیت، بدیی ماهیت ویریور. بویه جه طادی بر قاب، انتفاعی بر موضوع، بر آلتدن باشقاء بر شی وکل ایکن، «صنعت اثری اولیور. حتی صرف صنعت اثری حاله کلیور. و آلتکی اونوتیلییه را بویکی قیمت بالتلییه اوکا بوسبوتون باشقا مقدرات تأمین ایدیور. مثلاً قاب، یردن قاقوب سهیا اوزرینه جیقپور. . . دیمک اولیور که صنعتک دیگر مؤسسهلردن آیری بر افموله سی یعنی حیاتی رولی، وظیفه سی وارد. اوزره نه دینک؟ نه اخلاقک نه ده علمک ویرمه دیکی بر ذوق نفی ویریور. عجباً بو ذوق و نفع نه در؟ بدیی نیچون ایسته یور؟ . . . کرچه صنعت اجتماعی باطنی حیاتی ترنم و افاده ایتمک در؛ فقط آرتق بو حکم کافی دکل؛ چونکه عینی حیاتی یاشاتان دیگر اجتماعی مؤسسهلرده وارد. صنعتک بونلردن فرقی نه دولاجق ۱۹ شیمدی صنعتک حقیقی افموله سی داما واضح بر صورتده تعیین ایده بله جکز. صنعتک بزه ویردیکی شعوری آکلامق ایچون «طانیق» فعلنی دوشونیکز قاج ذرلو طانیق وارد؟ مثلاً بر آدامدن بحث ایدیورسکز؛ جانی بر وضعیتنی کوسته ورسکز. بر صنعتکار طرفندن وجوده کتیریلن تصویرنی کوستررسکز. بونلر طانیقنه نک جانسزدن جانی به دوعرو تکامل ایدن نوعلری در. ایسته دین، اخلاقی کی مؤسسهلرده حیات مؤسسهلری در. اونلرک بزه یاشاندینی بر نوع حیات در. فقط صنعتک یاشاندینی حیات بو حیاتلرک ال درین، ال فوضائی قسمی، صنعتک بزه تلقین ایندیکی حسلر دین، اخلاقی، ملی انسانی حسلرک کوکی اولان هیجانلر، احتیاجلر در.

دوقتور لطفی افندی بولرک انکاترده بکر می بیکی کجه دیکتی ویا لکنز (بریتانیا) ده بولاندیخی یاقیور. بومسک دینی و فکری مان بتون اوروپایه وحتی (روسیا) نک آسیا قسمنده یاییلدیخی ادعا ایدیه بیلیم خصوصیله یویاقنلرده بالقان شه جزیره سنده (رومانیا) به ازجمله (دوبروجه) قطعه سینه سرعتله یایاشمیشدر.

دوبروجه ده بومسک آدوتیزم Adventisme «یارادیشچیلر» مذهبی دینور بواده یالکنز برملت منحصردکالدرده: رومن، بلغار، روسی، لیبوون و سائر. ملترلدن منسوبلری واردر. یالکنز دوبروجه قطعه سنده اوتوز بیکی متجاوزدرلر. انکاترده کی «دوستلر جمعیتی» افرادی کی بولرده غایت اوصلی، چالیشقان و دوزخو آدملردر. آرمزلرنده مساوات نامه اولقله برابر اوفومشه، بیوکه، یاشلی به حرمت ایدرلر، بالان سویله منزل بوسیدن محکمه حضورندن قاجارلر چونکه عین ایتمزلر. عین ایتمک نفسنه اعتماد ایتمک وحتی طایفه می دیمک اولدیفنه قالدیلر. عموم افراد بشری برطوندلری ایچون فیرک حقو قه تجاوز، غضب، ظلم قتل کی افعال مذمومه دن اوزاقلدرلر. بوسبیله عسکرلکدن نفرت ایدرلر کینچلر خدمت عسکر به دعوت اولندقلرنده کرها کیدرلر رومانیا اورده ورنده آدونه نیستک یاساند، بوتایل حس اولندقجه ضابطان طرفندن قضیب آلتنه آلینرلر وحتی دایای ده یرلر. اولاحلر بومسک اربانه بوقوئیت «Pocoit» یعنی معتزل اسمی و برلر آدونه نیستلر موحدرلر حاجی و سائر خرسیتانلرک قبول ایستکاری مقدس هیکل و رسملری طایعزلر. جناب موسایه تبلیغ اوانای اوا سرعته خارجنده هیچ راعتقادی قبول ایتمزلر. هفته تعطیلی جمعه ایرتسی یایارلر، یهودیلر کی جمعه ایرتسی کونی ایشله منزل، اسرافاندن چکینیلر. مسکرات ایچمزلر، توتون ایچمی وخنذر وطاووشان اتی مک اولرجه حراملر: جامملری پک ساده در جمعه ایرتسی کونی طویلاندقلری وقت یکده بکر بله مصافحه ایدرک غطیلرینک لصیحتلری دیکرلر و فردا شهجه حسب حال ایدرار. محفلرنده زیران قرارلر اوزه رینه قصیه وکویلرده ممکن اولدقجه وصره سی کلدیجه قونقرانسلر حالنده طوبدن و باخود تکر تکر دولاشه رق کورولتیسز، یاتیردیسز بروفاقندا یایارلر، رساله لار نشر ایدرار.

کوسنجده اولدقجه بویک بر محفلری واردر. مسیحی اولدقلری حالده حاجه طایفهلرینک سینی صورولدقده خارج خرسیتانلی علامتی اولایوب سیاسی انتزقه لار چویرمک اوزره ییزانسلر مستبد قونسطانتینی و «آله نا» سی کویا حضرت عیسی کربلیدی صلیب ی بولاش دیبه طالی اغفال ایستکاری و حقیقه او حاج حضرت عیسی نک اولسه بیله انسان سودرگنک اشکنجه سنده قوللانیلان بر آتی سومه محبوب بالکس اوندن نفرت ایتمه لازمکلدیکنی شویلرلر. والله ایله قول آره سنده واسطه اوله بیله حاک اعزه رسملری قوللانغاز و بولرلی توحید، مانع عد ایدرارلر. رومانیا بوقوئیتلری یعنی آدونه نیستلری مسک اعتبارله اسلامیه پک یقیندرلر، عالم اسلام خرافه دالوب او بوشمه مش اولسه بیدی بوکون اسکی اسلام میسونزاری موجود بولنسه بیدی بوللری بر جاتی آلتنه قولای طویلاردی، مع هذا بوبولده چالیشان بوقده دکادر.

شو حالده صنعت ده دیکر مؤسسملر کی برنوع یاشایش در. فقط بوراده یاشسانیلان حیات دینی، اخلاقی، لسانی حیاتنه اولدیفی کی، حیاتک نسبت معین، متعصی قسملری دکل، بلکه اک غیرمعین، اک فوضائی، اک سیال ومنتشر قسملری در. اونک ایچون «صنعتک موضوعی آنادره» صنعت یودرونی اناک رقتی در «دیمشک» شو حالده دینی اخلاقی، عائلی، قبیلی، ملی و انسانی بوتون قیمتلر و حسملر صنعتک موضوعنه کیره بیلیر. و صنعت بوحسملری طاشییان مؤسسملر اوزرینه قوریلهرق اونرک سطحندن کندی موضوعی اولان عمقلره اینه بیلیر. الویررکه بو حسملر اولدقجه شدتلی، اولدقجه صاف، اولدقجه درونی برطرنه یاشانمش اولسون. بو صورتله صنعتک فعالیتله حاصل اولان نتیجه لر شونلردر:

۱ — علی العاده شرائطده انتفاعی بر مخلوق اولان انسانه فردی اجتماعی بوتون اعتبارلرینک کوکی اولان درونی حیاتی، (بدیعی) ادراک ایتدیرمک...

۲ — بودرونی حیاتک کیفیتلری و قیمتلری خارجه لشر ایتک، بوضورتله جمعیتک وروحک اشیا، مادیات اوزرنده کی سلطنتی تأمین ایتک...

۳ — مشترک حیاتلری و مشترک قیمتلری اولان و بوحیات و قیمتلری مشهور بر حاله کان انسانلر آراسینده بالنتیجه حسی تسادی تأمین ایتک...

دیمک که صنعتده هیچ بر اجتماعی مؤسسده اولمایان بر فعالیت واردر. بوفعالیتک نتیجه سی هم حریت، هم ده محبت در.

دوالفنون تربیه مدرسی

اسماعیل حق

تجدد اعتقادات :

آدونه نیست Adventiste لر

قیمتلی (اجتهاد) سنک ۱۶۲ محیی نسجه سنده مسکدائیم دوقتور لطفیک هرکسک اوقویوب بیلسی لازمکن «دوستلر جمعیتی» مقاله سنی اوقودم. انکاترده پک آرتقم ایتمش و آمریقاد بریشه شکل آلمش اولان بو «قووه یکیزم» طریق بر جمعیت دکل حادثایک اهمیتلی بر مسکک دیندر وحتی طوبرا غمزک بوزینه اولدقجه یایلمش بربره نسپردر. خصوصیله اسلامیه پک یقین اولدیفی ایچون عموم مسلمانلرک بوللری طایفه سی قائده لی در.